

Epidemiologia afecțiunilor lombosacrate ale coloanei vertebrale la copii în Republica Moldova

N. N. Șavga

Centrul Național Științifico-Practic de Chirurgie Pediatrică „Natalia Gheorghiu”
Catedra de Chirurgie Pediatrică, Laboratorul „Infecții chirurgicale la copii”, USMF “Nicolae Testemițanu”

The Epidemiologic of the Dysplastic Affections of the Lombo-Sacral Region of the Vertebral Column Children in Republic of Moldova

The National health Policy (NHP) of Republic of Moldova represents a complex of major priorities and ways of development of the country, established through political decision for a 15 years term. Aiming on this, one of one basic objective of our research was to determine the level and structure of morbidity through dysplastic affections of the lombo-sacral region of the vertebral column. The results show that the dynamics of the structure of hospitalized morbidity of the vertebral column pathology and dysplastic malformations of the lombo-sacral region was in grout, from 1440 cases or 12,57⁰/₀₀₀ at 100000 children still 18 years in 1998 to 2046 cases or 22,61⁰/₀₀₀ in 2007.

Key words: dysplastic affections, lombo-sacral region, children.

Эпидемиология диспластических процессов пояснично-крестцового отдела позвоночника у детей в Республике Молдова

Национальная политика в области здоровья Республики Молдова, разработанная на 15 лет, ориентирована на непрерывное укрепление здоровья населения и улучшение ее социально-экономического положения. Исходя из этого, одной из основных задач нашего исследования было определение уровня и структуры диспластических заболеваний позвоночника у детей. Полученные результаты показали, что динамика госпитализированной заболеваемости патологий позвоночника, на протяжении ведения исследования увеличилась от 1440 случаев, или 12,57 на 10 000 детей до 18 лет, в 1998 году, до 2046 случаев, или 22,61⁰/₀₀₀, в 2007 году.

Ключевые слова: диспластические заболевания, пояснично-крестцовый отдел, дети.

Politica Națională de Sănătate (PNS) a Republicii Moldova reprezintă un ansamblu de priorități majore și de direcții de dezvoltare a țării, stabilite prin decizie politică pentru un termen de 15 ani, în scopul fortificării sănătății populației și al reducerii inechităților dintre diferite grupuri sociale și regiuni ale țării în sfera sănătății. O sănătate mai bună a populației va permite dezvoltarea durabilă a economiei naționale și, respectiv, va spori calitatea vieții tuturor concetățenilor noștri. Acest document politic este axat pe promovarea sănătății și pe prevenirea îmbolnăvirilor, în același timp, evidențiază și recunoaște importanța accesibilității universale a serviciilor de sănătate de o înaltă calitate pentru toți cetățenii țării, indiferent de statutul lor social și de posibilitățile lor financiare [2]. Sănătatea copiilor, pentru Republica Moldova, este un deziderat stipulat atât în PNS, cât și în Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sănătate, în perioada 2008-2017, unde se menționează că ameliorarea sănătății mamei și a copilului este un obiectiv de importanță strategică pentru Republica Moldova [1]. Realizarea acestor obiective poate fi obținută prin cercetarea și prin cunoașterea problemelor medicale, sociale și a calității vieții copiilor, inclusiv necesitățile în servicii ortopedice care sunt dependente de utilaje și de implanturi foarte costisitoare, care se produc peste hotarele țării.

Cerințele actuale ale sistemului de sănătate impun tot mai stringent evaluarea necesităților reale ale copiilor în servicii ortopedice și aplicarea dovezilor științifice în luarea deciziilor privind metodele de îmbunătățire a calității vieții copiilor cu afecțiuni degenerativ-distrofice ale coloanei ver-

tebrale. Toate acestea necesită cunoașterea distribuției și a determinanților acestei maladii, cu aplicarea rezultatelor în controlul problemei [3, 5].

Pornind de la acestea, unul dintre obiectivele de bază ale cercetării noastre a fost determinarea nivelului și a structurii morbidității prin afecțiuni displazice ale regiunii lombosacrate a coloanei vertebrale la copii. Am pornit de la studierea datelor statistice, unde ne-am confruntat cu un vacuum informațional, deoarece patologia degenerativă a coloanei vertebrale se pierde în numărul total al afecțiunilor displazice și a celor de sistemă, evidența statistică a cărora prezintă o totalitate. Datele bibliografice, de asemenea, sunt controversate, patologia degenerativă a coloanei vertebrale la copii variind în limitele de la 20% până la 80% [4, 6, 7].

În scopul determinării situației epidemiologice în Republica Moldova referitor la afecțiunile lombosacrate displazice ale coloanei vertebrale la copii, pe parcursul anilor 1998-2007, în cadrul Clinicii de Chirurgie Pediatrică a Centrului Național Științifico-Practic de Chirurgie Pediatrică „Natalia Gheorghiu” s-a efectuat cercetarea prezentă, care a inclus atât datele clinico-anamnestice, imagistice, de laborator, diagnostice și de tratament, cât și cele epidemiologice ale copiilor în vârstă de la 9 până la 18 ani, conform datelor spitalizărilor.

În perioada analizată, în secția Traumatologie și Ortopedie au fost internați 16 164 de copii, cu patologia aparatului locomotor, inclusiv cu patologia coloanei vertebrale – 2069 de pacienți, ceea ce constituie 12,8%. În structura patologiei

coloanei vertebrale cea mai mare pondere – 26,63% (551 de copii) a revenit afecțiunilor displazice lombosacrate ale coloanei vertebrale, iar în structura patologiei ortopedice – 3,4%. Aceste date statistice sunt prezentate în premieră și atestă actualitatea patologiei date.

Dinamica morbidității patologiei coloanei vertebrale și a malformațiilor displazice ale regiunii lombosacrate, pe parcursul cercetării a fost în creștere de la 1440 de cazuri, sau 12,57 la 10 000 copii până la 18 ani, în 1998, până la 2046 de cazuri sau 22,61‰₀₀₀, în 2007.

Conform acestor date, putem conchide că patologia coloanei vertebrale la copii în ultimii ani are tendință de creștere. Concomitent cu creșterea morbidității prin patologii ale coloanei vertebrale, se constată și sporirea numărului de copii cu afecțiuni displazice lombosacrate ale coloanei vertebrale de la 11 (0,76%), în 1998, până la 142 (6,94%), în 2008, ritmul de creștere fiind de 12,9 ori (tab. 1).

Tabelul 1

Dinamica morbidității prin patologii ale aparatului locomotor, inclusiv ale coloanei vertebrale (ADLSCV), pentru anii 1998-2008

Anii	Nr. de cazuri cu patologia aparatului locomotor	Inclusiv, patologii ale coloanei vertebrale		Inclusiv, ADLSCV	Ponderea ADLSCV din totalul patologiei coloanei vertebrale, %
		abs.	%		
1998	1440	248	17,22	11	4,44%
1999	993	69	6,95	11	15,94%
2000	1128	119	10,55	14	11,76%
2001	1425	138	9,68	38	27,53%
2002	1636	246	15,03	15	6,1%
2003	1942	296	15,24	21	7,09%
2004	1718	236	13,74	57	24,15%
2005	1793	205	11,43	96	46,83%
2006	2043	297	14,64	146(4)	49,16%
2007	2046	216	10,56	142(12)	65,74%
În total	16164	2069	12,84	551	26,63%

Creșterea numărului de pacienți cu ADLSCV, internați în serviciul Ortopedie-Traumatologie Pediatrică, confirmă succesele tratamentului ortopedic și celui chirurgical al acestei maladii și argumentează necesitatea dispensarizării tuturor copiilor, cu afecțiuni degenerativ-distrofice ale coloanei vertebrale la ortopedul – traumatolog pediatru.

Analiza frecvenței adresării copiilor din localitățile rurale și urbane, precum și a sezonității acutizărilor, au demonstrat că copiii din localitățile rurale s-au adresat mai frecvent, iar apogeul acutizărilor revine lunilor februarie-martie, august-septembrie ce corespunde creșterii efortului fizic, în special a lucrărilor agricole efectuate de copiii din localitățile rurale. Vârsta medie a copiilor internați a fost de 13,3±1,1 ani. Au predominat copiii cu vârstă între 13-15 ani (69,81%), fiind urmași de cei cu vârstă 16-18 ani – 171 (20,15%) de persoane.

Din cauză că unele manifestări apar mai frecvent la băieți, iar altele apar mai frecvent la fete, în studiul nostru am luat în considerație și sexul copilului. Structura pe sexe prezintă interes în cunoașterea riscurilor și a frecvenței bolilor. În funcție de sex, băieții mai frecvent suferă de ADLSCV, în

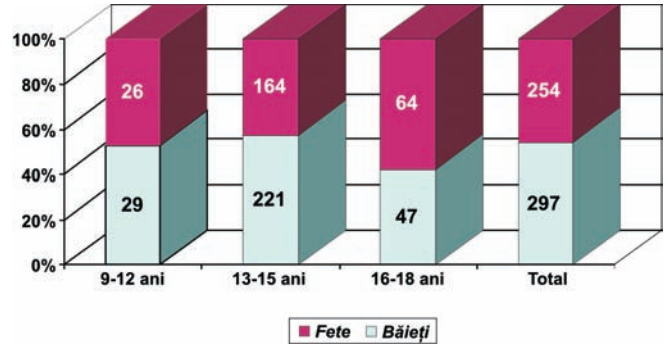

Fig. 1. Distribuția copiilor cu ADLSCV în funcție de vârstă și de sex.

comparație cu fetele – 53,91% față de 46,09%, raportul fiind de 1,17:1 (fig. 1).

Din datele sus prezentate putem conchide că prevalența manifestărilor bolii corespunde perioadei a doua de accelerație în dezvoltarea fizică a copiilor.

Concluzii

1. Pe parcursul ultimilor ani tot mai frecvent se reliefează problema afecțiunilor displazice ale coloanei vertebrale în cadrul forumurilor științifice.

2. În Republica Moldova nivelul incidenței patologiei coloanei vertebrale este în creștere, atingând cifra de 22,61‰₀₀₀ în 2007.

3. Concomitent cu creșterea morbidității prin patologii ale coloanei vertebrale, se constată și sporirea numărului de copii cu afecțiuni displazice lombosacrate ale coloanei vertebrale – de la 11 (0,76%), în 1998, până la 142 (6,94%), în 2008, ritmul de creștere fiind de 12,9 ori.

4. Vârsta medie a copiilor cu ADLSCV, la momentul efectuării studiului a fost de 13,3±1,1 ani. Au predominat copiii din grupul cu vârstă de 13-15 ani (69,81%), fiind urmași de cei cu vârstă 16-18 ani – 171 (20,15%) de observații.

5. Prevalența manifestărilor bolii corespunde perioadei a doua de accelerație în dezvoltarea fizică a copiilor.

Bibliografie

1. Алборов Г. К. Остеохондроз поясничного отдела позвоночника у детей. Ортоп., травмат. и протез., 1979, №. 12, с. 26-28.
2. Пульбере П. В. Диагностика и лечение дегенеративных заболеваний позвоночника. Кишинев.: Штиинца, 1984, 133 с.
3. Ульрих Э. В. Аномалии позвоночника у детей. СПб.: Сотис, 1995, 335 с.
4. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1471 din 24.12.2007 „Cu privire la aprobarea strategiei de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada 2008-2017”. Monitorul oficial al RM nr. 8-10 din 15.01.2008. art. nr. 43, 72 p.
5. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 886 din 06.08.2007 „Cu privire la aprobarea Politicii Naționale de Sănătate”. Monitorul Oficial al RM nr. 127-130. din 17.08.2007, art. nr. 931, 64 p.
6. Taskaznatan M. Clinical significance of congenital lumbosacral malformation in young male population with prolonged low back pain. Spine, 2005., N.28, p. 210-213.
7. Valkenburg H. A. The epidemiology of low back pain. Valkenburg H. A., Haanen H. C. :Am. Acad. Ophthop. Surg., 1996, p. 637-641.

Nicolae Șavga, dr., colaborator științific superior
Catedra Chirurgie Pediatrică, USMF „Nicolae Testemițanu”

Laboratorul Infecții Chirurgicale la Copii
Chișinău, str. Burebista, 93
Tel.: 559653

E-mail: niknik20086@rambler.ru

Recepționat 04.06.2009